

Cochlearia (Lžičník)

čeleď: Brassicaceae

Roste od arktického pásma po teplá místa na severní polokouli, obvykle se nacházejí v pobřežních oblastech a najdou se mezi nimi jednoletky i trvalky. Dorůstá výšky 5 - 20cm. Listy jsou v přízemní růžici (i lodyžní), oválné, ledvinité nebo srdčité, lžičkovitě tvarované = podle toho je pojmenována, mohou být laločnaté a dlouhé 1 - 5cm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou 4četné, bílé a rozkvétají postupně. Plodem je krátká zakulacená šešulka.

Vyhovuje mu lehká půda, včetně skalních štěrbin a chladno.

Množí se semeny nebo dělením trsů.

Cochlearia abulensis

synonyma: Bivonaea abulensis, Ionopsidium abulense, Ionopsidium prolongoi subsp. abulense, Pastoraia abulensis, Thlaspi abulense

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 2 - 20cm. Přízemní listy jsou dlouhé 0,5 - 2,5cm a široké 3 - 9mm. Květy mají kališní lístky délky 1,5 - 2mm a korunní lístky délky 2 - 4,5mm. Plodem je šešule délky 3 - 5mm a šířky 2 - 2,5mm.

Cochlearia acaulis

synonyma: C. olisiponensis, C. olyssiponensis, C. pusilla, Crucifera ionopsidium, Ionopsidium acaule, Thlaspi ionopsidium

Cochlearia acutangula

Cochlearia aestuaria

synonyma: C. officinalis subsp. aestuaria, C. officinalis var. aestuaria, C. pyrenaica subsp. aestuaria

Cochlearia alatipes

Cochlearia amana

synonyma: Pseudosempervivum amanum

Cochlearia anglica

synonyma: C. batava, C. longifolia, C. officinalis subsp. anglica, C. officinalis var. anglica, C. ovalifolia, C. stenocarpa, C. wahlenbergii, Draba batava

oblasti: Anglie, Irsko

Pochází z pobřeží Evropy, zejména Britských ostrovů. Je bohatá na vitamín C. Má rýčovitě

tvárovane listy. Kvete bílými květy.

Cochlearia aragonensis

synonyma: *C. aragonensis* subsp. *navarrana*, *C. aragonensis* var. *navarrana*

Cochlearia arctica

synonyma: *C. lenensis*, *C. officinalis* subsp. *arctica*, *C. officinalis* var. *arctica*, *Cochleariopsis groenlandica* subsp. *arctica*

Cochlearia aucheri

synonyma: *C. diversifolia*, *C. heterophylla*, *C. karsiana*

Cochlearia bavarica

oblasti: Německo

Cochlearia changhuaensis

Cochlearia conwayi

oblasti: Karákóram, Pákistán

Roste v Pákistánu jako trvalka. Dorůstá délky 10cm. Stonek je vystoupavý nebo rozkladitý a větvený zejména od báze. Přízemní listy jsou 3laločné, dlouhé 1 - 2 (i 2,5)cm, laloky úzce podlouhlé, lodyžní listy jsou úzce čárkovité, zašpičatělé, dlouhé 0,4 - 1cm a široké 1mm. Květenstvím je 3 - 4květý hrozen, vlastní květy jsou nažloutlé, průměru 4 - 5mm, mají 1 - 2cm stopku, kališní lístky délky 3mm, šířky 1mm, korunní lístky jsou dlouhé 5 - 6mm a široké 1,5 - 2mm.

Cochlearia cyclocarpa

Cochlearia danica (Lžičník dánský)

synonyma: *C. hastata*, *C. hederacea*, *C. minima*, *Crucifera danica*

oblasti: Dánsko, Irsko, Německo

Pochází z jižního pobřeží Baltského moře. Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 30 - 50cm. Listy má okrouhlé se srdčitou bází a s mírně zvlněným okrajem. Kvete bílými květy se zeleným středem.

Nevadí mu zasolená půda.

Množí se semeny.

Cochlearia fenestrata

Cochlearia formosana

Cochlearia fumarioides

Cochlearia furcatopilosa

Cochlearia glastifolia

synonyma: *Armoracia glastifolia*, *Glaucocochlearia glastifolia*

oblasti: Andalusie, Katalánsko

Dorůstá výšky 0,7 - 1,2 (i 1,5)m. Listy jsou eliptické, bazální dlouhé 6 - 12cm a široké 2,5 - 3cm, ostatní mají délku 4,5 - 9cm a šířku 1 - 2cm. Květenstvím je hrozen délky (2 -) 6 - 9 (i 13)cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 1,5 - 2mm a korunní lístky jsou dlouhé (2 -) 3 - 4mm. Plodem je šešule délky 2,5 - 3,5mm obsahující 10 - 20 semen délky 0,7mm a šířky 0,5 (i 0,6)mm.

Cochlearia groenlandica

synonyma: *C. fenestrata*, *C. groenlandica* subsp. *islandica*, *C. islandica*, *C. officinalis* subsp. *groenlandica*, *C. officinalis* var. *groenlandica*, *C. polaris*, *Cochleariopsis groenlandica*

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Grónsko, Kalifornie, Labrador, Manitoba, Newfoundland, Nunavut, Ontario, Oregon, Quebec, Severozápadní Teritorium, Washington, Yukon

Cochlearia gurulkanii

synonyma: *Pseudosempervivum gurulkanii*

Cochlearia henryi

Cochlearia hui

Cochlearia lichuanensis

Cochlearia longistyla

Cochlearia megalosperma

synonyma: *C. glastifolia* var. *megalosperma*

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 0,5 - 1 (i 1,5)m. Přízemní listy jsou eliptické, dlouhé 7 - 20cm a široké 2,5 - 3,5cm.

Květenstvím je hrozen délky (2 -) 2,5 - 14 (i 25)cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 1,5 - 2mm a korunní lístky jsou mírně obvejčité a dlouhé (2 -) 3 - 4mm. Plodem je šešule délky (1,5 -) 2 - 3mm obsahující (4 -) 5 - 9 semen délky 1 - 1,5mm a šířky 0,9 - 1,2mm.

Cochlearia micacea

Cochlearia microcarpa

Cochlearia minutissima

Cochlearia oblongifolia

synonyma: *C. arctica* subsp. *oblongifolia*, *C. officinalis* subsp. *oblongifolia*, *C. officinalis* var. *oblongifolia*, *Cochleariopsis groenlandica* subsp. *oblongifolia*, *Draba cochlearioides*

oblasti: V Asie

Pochází z východní Asie.

Cochlearia officinalis (Lžičník lékařský)

synonyma: *C. alpina*, *C. atlantica*, *C. cyclocarpa*, *C. kamtschatica*, *C. linnaei*, *C. officinalis* var. *typica*, *C. polymorpha*, *C. renifolia*, *C. rotundifolia*, *C. vulgaris*, *Crucifera cochlearia*, *Crucifera cochlearia* var. *officinalis*, *Draba cochlearioides*, *Eutrema rossii*

oblasti: Irsko, Katalánsko, Německo, Švýcarsko, Z Evropa

Roste zejména na mořském pobřeží v severovýchodní a střední Evropě jako dvouletka nebo trvalka. Dorůstá výšky 5 - 25 (i 45)cm. Listy jsou jedlé, vytvářejí přizemní růžici, jsou kulaté až ledvinité, dlouhé 2cm, báze je srdčitá, žilnatina plastická a řapíky jsou dlouhé. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou malé a bílé. Plodem je krátká obvejčitá šešulka. Semena lze použít pro listování oleje. Obsahuje vysoké množství vitamínu C. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *alpina*
- subsp. *integrifolia*
- subsp. *officinalis*
- subsp. *scotica* - Irsko

Vyhovují ji mělké brakické vody do hloubky 5cm, útesy, pláže, atp.

Množí se semeny. Klíčí při teplotě 6 - 10°C.

Cochlearia paradoxa

Cochlearia polonica

Cochlearia prolongoi

synonyma: *Bivonaea prolongoi*, *Ionopsidium heterospermum*, *Ionopsidium prolongoi*, *Ionopsidium prolongoi* subsp. *prolongoi*, *Minaea prolongoi*, *Pastoraea prolongi*, *Pastorea prolongoi*, *Thlaspi prolongoi*

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 2,5 - 30cm. Přízemní listy jsou dlouhé 0,5 - 5cm, široké 0,3 - 1,9cm, zbývající jsou střídavé, dlouhé 0,8- 1,5cm a široké 6 - 8mm. Květy mají kališní lístky délky 2 - 2,5mm, korunní lístky délky 5 - 7mm a šířky 2 - 5mm. Plodem je šešule průměru 3 - 8mm a obsahuje (1 -) 2 semena délky 1,5 - 3mm.

Cochlearia pyrenaica (Lžičník pyrenejský)

synonyma: *C. alpina*, *C. borzaeana*, *C. excelsa*, *C. macrorrhiza*, *C. officinalis* subsp. *pyrenaica*, *C. officinalis* var. *macrorrhiza*, *C. pyrenaica* subsp. *alpina*, *C. pyrenaica* subsp. *excelsa*, *C. pyrenaica* var. *borzaeana*

oblasti: Alpy, Německo, Pyreneje, Rakousko, Švýcarsko, Velká Británie

Pochází z Britských ostrovů, Alp a Pyrenejí. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 25 - 55 (i 70)cm. Listy má okrouhlé, lžicovitě prohnuté se srdčitou bází. Kvete bílými květy v řídkém hroznu.

Vyhovují mu vápenité půdy s proudící vodou.

Cochlearia rivulorum

Cochlearia rupicola

Cochlearia scotica

synonyma: *C. officinalis* subsp. *scotica*

Cochlearia sempervivum

Cochlearia sessilifolia

synonyma: *C. officinalis* var. *sessilifolia*

oblasti: Aljaška

Cochlearia sintenisii

synonyma: *C. aucheri* var. *minor*, *Pseudosempervivum sintenisii*

Cochlearia sinuata

Cochlearia tatrae (Lžičník tatranský)

synonyma: *C. officinalis* subsp. *tatrae*

oblasti: Polsko, Slovensko

Pochází z pohoří Tatry na předělu Slovenska a Polska. Polská populace však nepřesahuje v počtu několik tuctů. Kvete bílými květy v hroznu. Mají v průměru 5 - 7mm. Plodem je vejčitá šešule.

Vyhovují mu břehy vysoce položených bystřin a potoků.

Cochlearia tridactylites

oblasti: Labrador, Newfoundland, Nové Skotsko, Quebec

Cochlearia velutina

Cochlearia venusta

synonyma: *Pseudosempervivum venustum*

Cochlearia warburgii

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?378>

<http://botany.cz/cs/cochlearia-pyrenaica/>

<http://botany.cz/cs/cochlearia-tatrae/>

<http://www.garten.cz/a/cz/5820-cochlearia-officinalis-lzicnik-lekarsky/>

<https://www.rostliny.net/>